

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykörös, I. ker. Széchenyi-ter 10.

TELEFONSZÁM: 78.

Megjelenik hetenként kétszer.

Csütörtökön és Vasárnap reggel.

Feljelős szerkesztő és lapfőigazgató:

D. Tóth Ferenc

Főszerkesztő: **Beülsei Buday Elemér.**

Szerkesztő: **Wizer Aladár.**

Főmunkatárs: **Csanády Sándor.**

Előfizetési árak:

HELYIEN

Egész évre 28 K., 1/2 évre 14 K., 1/4 évre 7 K.

VIDÉKEN

Egész évre 32 K., 1/2 évre 16 K., 1/4 évre 8 K.

Egyes szám ára vasárnap 40, hétköznap 30 f.

Nettóter soronként 1 korona.

1794—1848—1918.

Három nagyon nevezetes évszám: a demokratikus szocializmus megmozdulása, kitérője, diadala.

1794. a Martinovics-féle ugynevezett „összeesküvés“ felfedezése. — Hatvan világosan, merészen gondolkozó férfi bebörtönözése. Közülük hétnek hóhérpállos alá adása. A budai vermezőn gyilkolták le őket.

Mi volt bűnük, a miért ilyen rettenetesen kellett lakolniuk? Az, hogy a Martinovics szerkesztette *kálvária*-szben terjesztették, részben olvasták, részben pedig tudták róla, hogy van, de nem jelentették fel!

Pedig ebben a kitérőben rettenetes, országfelbontó eszmék foglaltattak. — Mély döbbenet és kereszttetés nélkül még csak gondolni sem lehet rá. Hogy a dúsgazdag papság vagyona korlátoztassék. Hogy a parasztság és polgárság terheiben a nemesség is osztozkodjék. (Oh, szörnyűség!) Hogy igazságot és kegyelmet ebben az országban születésre, állásra és összeköttetésre való tekintet nélkül, mindenki biztosan megtalálhassa. (Ki halott még valaha ilyen lehetetlen és megvalósíthatatlan kívánságot?) Hogy a nemesség és a mágnesok zabolatlan, korlátlan, mértéket nem ismerő hatalma és hatalmaskodása megszűnjék. (Égbe kiáltó vakmerőség!) A hivatalos vádléval pedig, mint a löbényjő bűnök szarvas öregét, azt olvasta a fejükre, hogy a demokrácia elveit mérészték hangoztatni és terjeszteni, miért is fej- és jószágvesztésre ítélandók.

Es így azt a szellemi mozgalmat, melyet olyan férfiak irányítottak, a kik a népet szerették és tudták volna is a módját, hogyan lehetne segíteni rajta: a legkegyetlenebbül, a leghitványabb módon fojtotta vérbe a császári hatalom.

1848. Átmenet az elméletből a gyakorlatra. Már nemcsak terveztek, de meg is csinálták a forradalmat. Kiindulása, március 15-én, az ismert tizenket pont. Benne van a jogegyenlőség, sajtószabadság, törvény előtti egyenlőség. Közös teherviselés. Az utóbbi négy eltörölte. A politikai foglyok szabadonbocsátása. Emelkedtek hangok a papi jószágok elvétele, a köz-

társaság kikiáltása és a kommunizmus érdekében is. Am ennek az utóbbinak hangoztatóját, Vanczák nevű helytartósági titkár, a muzeum lépcsőkortóljáról a hallgatóság egyszerűen lerántotta.

A fekete-sárga szitek azonban, a két fejű sasokkal együtt, repülni tanultak. És *akkor még* egy csep vér sem folyt ki. A kortársak még ekkor ezt is vértelen, dicőseges forradalomnak hirdették...

Diadal mámorban uszott az egész ország. Az uralkodó ígérete: adott az egész nemzetnek, hogy követeléseit teljesíti. Repeső szívvel, egy boldogabb jövőbe vetett szilárd hittel lelkesedett, rajongott királyáért a hűségű magyar nemzet.

A Habsburgok és a bécsi kamarilla azonban, mint tudjuk, ekkor is becsaptak, megcsaltak bennünket. A márciusi diadalmámorra igen korán, már május elején, keserű és keserves kiábrándulás következett. Bécs agetsei a nemzetiségeket, szerbeket, rácokat, tótokat, horvátokat, oláhokat elmentek uszították. Majus elején már mint riadt harang vészkes kongása sikkolt végig az országon a csatakiáltás. Az év közepén a kegyelmes király és a magyar nép közt nyílt, mély szakadék tátong. 1848 március 15-dikének évfordulójára már hazánk földjén a muszka. Tancsics Mihály fejünként husz hold földet ígér azoknak, akik a szabadságharcban részt vesznek... A többit aztán tudjuk, Csakhamar elkövetkezik Világos, utána bujdosó hontalanság tömlőc, golyó, akasztófa, vértanuság...

A forradalom, olyan dicső és könnyűnek lászó diadalmas kezdet után, a könny és vér tengerébe fulladt...

1918. Ennek a forradalomnak eddigi letolyását ismerjük. Benne élünk, mi csináltuk. Kortársak vagyunk. Az eddigi eredmények biztatók. Most nincsenek a szarnokság alátámasztására orosz hadseregek.

Vértelennek azonban ne mondja ezt a forradalmat senki! Az ország egész területén, városokban, falvakban, eldugott völgyek rejtkeiben, kenérvérző ronák magányos tanyáin, patakokban említt az árattalan honfivér. A gyilkolások nyomán rablás és zsarátrok emész-

tette az ország vagyona. A teljes rend pedig az ország némely vidékén még mindig nem tud helyreállni. — Dolgozni csak igen kevesek hajlandók. A szabadságot és egyenlőséget némelyek úgy értelmezik, hogy most már szabad a zsidó útni és legázolni a tanult embereket, az „urakat.“ Amire szükséged van, követeld ingyen. — Akinek többje van, el kell venni tőle, mert bizonyosan rabolta. A szegény ember ez után nem dolgozik. Tarisa el az állam.

De hat kicsoda és micsoda ez az állam? Mert ha valami rajtunk kívül eső, velünk össze nem függő, nagy vagyonu, dúsgazdag valaki vagy valami, a kihez vagy amihez nekünk semmi közünk nincsen, akkor talán még magunk is azt mondanánk, hogy biz' jó lesz, szedjük le a zsirjából, mert még belefutad. Csakhogy, testvéreim, ez az állam én vagyok, meg te vagy, meg az én és a ti rokonságotok. Ennek a szegény, körülzabolált, kitörszött Magyarországnak néhány millió, veletek együtt igen sokat nyomorgott és szenvedett lakossága. Mi mindnyájan, a kiknek ezt ez újdonszületett demokratikus köztársasági államot, szent kötelességünk szerinti, fokozott ügykezelést, szorgalommal, munkával, fent kell tartanunk. Arra azonban, hogy ez az egészen új alakulat képes legyen minket munka nélkül, ingyen kitartani, mint a nyomorékokat és vakokat: ép elmével ne gondoljon senki. Ilyen vágy, ilyen törekvés, ilyen követelés, — kész örület.

Testvéreim, az ilyen nézetek, vélekedések és jelszavak olyan veszedelmesek, hogy azoknak még pusztá hangoztatása is összes eddigi kivított szabadságunk és egész hazánk felporzolására, semmivő levésére alkalmas gyújtóanyagot rejt el magában. Hiszen ellenségeink igazsra készen lesik várják az alkalmat, hogy bennünket, még eddig érintetlen ország-részeinkben is; megrohanjanak. Ha a dologtalanság, a féktelen túlkövetelések, a kommunizmusra való hajlandóság, — e minden egyéni szorgalom és törekvés halálos megsemmisítése — jobb beletassnak a legrovidebb időn belüli helyet nem ad; ha ebben a végteljes korban vissza nem tér ennek

Ára vasárnap: 40 fillér, hétköznap: 30 fillér.

az egész nemzetnek, kicsinynek, nagyoknak, az a bölcs belátása és önmérséklete, amely hazánkat, a történelmi tanulsága szerint, sok, szintén válságos helyzetből kimentette: akkor mulhatatlanul, teljes bizonyossággal és kikerülhetetlenül ránk fog törni, mint az egész Nyugateurópát veszélyeztető rablóbandára, az entente ha talmas hadserege. Végig gazol rajtunk, elfoglalja és elviszi az utolsó vackunkat is, Elkövetkezik újból a hőrtön és bujdosás, a golyó és akasztófa uraima.

És minden szép terv és reményesség, minden jószándék, minden reformtörekvés, földosztás és szociális kiegyenlítés: köd és párává foszlik szét. A Proletárság jogos igényeinek kielégítése helyett talán egy másik, vagy esetleg a régi zsarnokot ültetik ismét a fejünkre... Ne adj a balsors, hogy a jövő krónikása valamikor az 1918. évi forradalomról is, az előzőekhez hasonlóan, azt írhasssa, hogy a diós és könnyűnek látszó diadalmas kezdet után, a könny és a vér tengerébe fulladt...

Beolsei.

A gazdasági csőd szélén.

Irta: Csanády Sándor.

Csofálatos az a közönyösség, amelyet a magyarság jó része a területi táblásokkal szemben tanusít. Elfelejtji, hogy ezzel oly gazdasági eltolódások fognak járni, mely a kis területre szorított Magyarországot föltétlen gazdasági csődbe dönti. Jó: ez ellen mi, legyőzöttek, nem tehetünk. De az a bántó közönyösség mégis felesleges s a jelen percben nagyon is káros. A hazatért katonák egy része annyira tele szitta magát közönyösséggel és kommunista eszmékkel, hogy terrortörzsi azt a komoly elemet is, mely az országterületének épségét és jövőjének biztosítását szíven viseli.

De csodálatos az a szélsőséges reformdüh is, mely az emberek lelket megszállta. Jó; haladjunk a korrall, ne legyünk kecczeratívák, de ne tévesszük szem elől, hogy Magyarországnak most százszerosan kivételes helyzete van: meg a békekötés előtt azt sem tudja, hogy mekkorak lesznek határai és milyenek lesznek viszonyai a szomszédaihoz és hogy a szomszédai hogyan rendezkednek be, mellyel ellenkező gazdasági berendezkedés még akkor is káros volna, ha Magyarország egész területe megmaradna.

Nemde azt látjuk és aggódo lélekkel sejtjük, hogy Magyarország bányá- és tulajdonképeni iparvidékeit elveszti, tehát erősen, szigorúan földműves állam lesz. Az 1912. évben a mezőgazdasági termelés 6 milliárdot tett ki, az ipari 4 milliárdot. Ez a szám igen erősen el fog tolni a mezőgazdaság javára. Ez nem volna baj, ha erős mezőgazdasági ellenségünk nem támadna Oroszországban, Romániában és Ukrajnában. A háború előtt Románia 875 kgr. fejenkénti termésből csak 420 kgr-t; Oroszország 445 kgr-tól csak 381 kgr-t; míg Magyarország 651 kgr-tól már 552 kgr-t fogyasztott. Ukrajna egy maga to-

bet termelt búzából, rozsból és árpából, mint Ausztria-Magyarország egyfit véve; termésének 1/4 részét vihette ki. Románia pedig 1890 óta termésének felét viszi ki, de ha szükség van rá többet is ki tud vinni. Ukrajna és Romániának 1911-ben pl. csak búzatermése 180—190 millió métermázsára volt tehető és ennek felét nélkülözni tudta. Románia kukorica termelését pedig Magyarország közel sem éri el. Míg Magyarország termése 1912-ben búzából 42 millió, rozs és kétszeresből 14 millió, árpából 15 millió métermázsára. Tehát összesen sincs annyi, mint Románia vagy Ukrajna búzatermésének csak a fele. Azt látjuk tehát, hogy a 651—552 kgr. viszonylata folytán Magyarország gabonafeleslege nem volt. Igaz, hogy a csak mezőgazdasági területre szorított Magyarországon a békekötés után a fejenkénti termelés felszökne, tehát nagyobb mennyiségű gabonát vihetne ki, amellyel külkereskedelmi forgalmát kedvezőbben irányíthatná. Azonban ennek a több termésnek eleve útját vágja a sok apró parcella, a sok 10 hold, mely, amint sokan kimutatták már, csupán a kisgazda szükségletet termi meg, tehát kivételünk nemigen lesz. A megmaradandó nagyobb birtokok pedig munkás hiányában még annyit sem teremnek talán. Rontja a termelést a Bácska—Bánát elvesztése is.

Mi lesz tehát? Valószínűleg koudubottra jutunk. Nemhogy az orosz, román, ukrán és amerikai búzával nem tudjuk felvenni a versenyt, de még magunkat sem tudjuk majd tapálni.

Mint hogy eddig Ukrajnában a parcellázási tervezet még gondolatban sincs meg, szintén nincs meg Romániában sem, tehát ezek gazdasági termelése még nagyobb méretet fog oltani. Ime, kár: a szétdarabolt Magyarországnak a reformokban előreszaladni: vágni meg a szomszédait, ő tanújon ilyen esetben azoktól, ne pedig viaszont. Ha pedig majd a békés elrendezkedés után Oroszország területén is oly intézést fogják művelni, mint pl. a németországi földművelés, akkor 230 millió métermázsányi búzatermése 700 millióra is felemelkedhetik s akkor a mi gabona piacunk meg a termelésünk csekélysége, mint vásárló közönségünk kevés száma miatt csak a közvetlen, elszákitott, meggyékre szorítkozik.

Ugyanakkor pedig jusson eszünkbe, hogy Magyarország külkereskedelme 1905 óta átlagban 183 millió koronával romlott. Hat mi lesz ezután, amikor semmi bányánk, semmi iparunk: még az ipari nyersanyagokat is úgy kell behoznunk, nemcsak a gépeket. A fentebbi 183 millió ellenében is 1911 óta külkereskedelmünkben kedvező, fejlődő viszonyokra mutatott az a körülmény, hogy amíg 1911-ben 64.57 százalék volt a gyártmányok behozatala, addig 1913-ban már csak 61.61 százalék.

Tehát gabona és élelmiszereinken kívül az utolsó géptáig mindent venniünk kell! De mit adjunk érte? Gabonát. Állatot! Ha volna; illetve, ha lenne. Aranyat, ezüstöt, vasat, só, fát! Ha volna; illetve ha lenne.

1911 óta arany és ezüst termelésünk átlagban évenként 10 millió koronát tett ki Ennek körülbelül vége. Vasat, só, szén, réz, stb. termeltünk évenként

200 millió korona értékben. A fatermelésre nincsenek most pontos adataink. A békekötés után majd mi vesszük ezeket is.

A szél! Még csak a vonatinkat sem tudjuk fűteni saját termelésünkkel. Ezt is venni kell.

Tánc, zene, mulatozás járja mindent, mintha nem is a magyarság halálharangját huznák.

De szóljon belé ebbe a mulatozás zajába az államnak (csak Magyarországnak) 6 milliárd háboru előtti adóssága, melynek csak az évi kamata 136 millió! Kell több is? Ott van a háboru költsége! Még ez sem elég? Kaphatunk még hadisarcot is.

Tehát: a háboru előtti és háboru adósságoknak csak a kamatai, a 10 hold adómentessége, azok felszerelése, a köztársaság évi költségvetése, az elronggalt vasutak újja építése, az állami erdők, bányák elrablása a nemzetiségek által, a nyers és kész iparcikkeknek külföldről való beszerzése, melyre nincsen ércben aranyunk, ezüstünk s nem lesz gabonánk sem, mint Istennek haragos nyilai sújják a magyart, de ő csak mulatoz tovább, zavarog, foszogat, gyilkolja a saját fajtáját, meg pártoskodik.

Ideje volna kijózanodni, mert bizony ha a szerbek a megszállott területekről meg az ekéket is elviszik, nem azon szándékkal teszik, hogy az elrablott területeket nekünk nyeljük meg s kész kenyeret adjanak az eke helyett.

Ha még idejében észre térnének a zavarók s belátnak, hogy munkátlaniságból nem soká lehet megémi s nyugodtan hagynak tovább dolgozni a komoly elemet s másrészt a párt és a szélsőséges reformdüh is alább hagyna, nem volna minden elveszve.

Egyetlen ami megmenthet Magyarországot a hangyaszorgalom, a legkisebb talpalatnyi földnek is a leggazdaságosabb kihasználása. Arra törekedni mindenáron, hogy mezőgazdasági kivételünk óriási arányokat öltön: buza, árpa, rozs, kukorica; de mint hogy a 10 holdas rendszer mellett ez ne irgerkezik az ország összjövedelmére nézve kedvezőnek, hat legyen a folyók melletti hatalmas konyhakertészet, masut meg gyümölcsösök; ugyanezeket a helyeken gyümölcs konzervgyárak, hatalmas penzintézetek által támogatva. (Minta lehet a rimaszombati konzervgyár): ezek a cikkek ne versenyer kerüljenek ki az országból, megfeldolgozva fokozatosan drágábbak és jövedelmezőbbek. Méhészet, ezzel kapcsolatban méhlegelőül gyógyórnóények termesztése mert a Mecek valószínűleg nem nekünk terem ezután gyogyórnóényeket. Intenzív szőlőművelés, dohány és kender termelés, alkalmas területek fásítása az éghajlat megváltoztatására, meg tüzelő és ipari feldolgozásra is Termeljünk mindent, amit csak tudunk csak azt vegyük külföldről, aminek nálunk irmagja sincsen.

Az állam által valószínűleg igen nagy arányban, különben javakorban levő, megdíjazandó tisztviselők a konyha és gyümölcs kertészetben működjenek hatalmasan közre a víz és a természet egyéb erőit, a chemiát egész intelligenciájukat használják fel. Ha már parcelláz az állam, folyók mellett, alkalmas területeken, létesítsen ilyen óriási telepeket. A vérbeli földműves ugye szívesen bibelődik ilyesmivel, pedig az óriási,

gabona termő Oroszország, Románia és Ukrajna mellett nekünk erre kell rátérnünk.

Időmultával azután megint feltűnedeznek majd a gyárftémények is, ha ily gazdasági rendszer mellett az elrabolt aranyainkat visszaszerezzük.

Másrészt ellenségeinkkel is meg kellene értenni, hogy ne nagyon darabolják le Magyarország határait, mert hiszen a háború előtti államadosságaink 54'83%-a, tehát 3415 millió (Ez negyedfél-milliárd!) nálunk van elhelyezve. Bizony még a kamatait sem tudjuk fizetni, ha oly szorosra fogják a hurokot nyakunkon.

De ha a szélsőséges elemek le nem esendesednek, a pártviszályok el nem űnnek, a zavargások, fosztogatások meg nem szűnnek, ezekből a viztől jelekől sem lesz semmi: elmerülünk bízóképen s az Istennek méltó büntetése ér bennünket.

Ha itthon összevissza fosztjuk, gyilkoljuk egymásf, végre is fölemészjük mindenkémet még meg maradt erőnket is.

Ne politizáljunk örökösen, hanem dolgozzunk ott, ahol és ahogy lehet s mentstik meg, amit meglehet. Ebredjünk, ocsudjunk fel, mert Magyarország a gazdasági csőd szélén áll.

Közélemezési bizottságok.

Előtte van Pestvármegye alispánjának egy rendelete. Ideírom:

„Több helyről kérdést intéztek hozzám az iránt, hogy a közlemezési bizottságok tagjai honnan és milyen napidíjat, vagy költség megtérítést kapnak. Néhol az is megtörtént, hogy a bizottság maga megállapította és utalványozta napidíjait. A községi, városi és járási közlemezési bizottsági tagság olyan megtisztelő megbízás, amelyre csak azok tarthatnak igényt, akaknek van idejük és érzékük a közügyekkel való foglalkozás iránt. Ezért sem napidíj, sem költség megtérítés fel nem számítható. Ezt minden fő érzésű polgárnak a közérdekében díjlanul kell vállalnia. Ertsessék meg a közönséggel, hogy a köz érdekében egyeseknek, ha a szükség úgy kívánja, áldozatot is kell hozniok. Szokjanak le végre az emberek arról, hogy minden a köz érdekében szükséges munkánál azt tekintsek legelsőnek, hogy milyen haszonnal jár ez az ő saját személyükre nézve. A közlemezési bizottsági tagság nem jár egész napig, tehát olyan munkával, amely valakinek egész tevékenységét, munkerejét és munka idejét lefoglalja. A mai nehéz viszonyok által megkötött rend és a közlemezési bizottság érdekében mindenki meghozhatja az az áldozatot, hogy időnként 1—2 óra közérdeklő munkának szenteljen.

Ha akadna olyan bizottsági tag, aki ezt a megtisztelő megbízást díjlanul nem vállalná, ezt tekintsek olyannak, mint aki a megbízást nem fogadta el és töltsék be helyét más, a köz iránt több érdeklő polgárral.“

A rendelet első pillanatra nem olyan tárgyú, hogy pár szóval ezen a helyen foglalkozunk vele, olyan okai vannak, amelyek talán érdekelnek bennünket.

„Több helyről kérdést intéztek hozzám az iránt, hogy a közlemezési bizottságok tagjai honnan és milyen napidíjat, vagy költség megtérítést kapnak.“

Hát alispán ur nálunk 20 koronákat, még pedig meg nem érdemelt nehéz és szép számú 20 koronákat kaptak a közlemezési bizottság egyes tagjai. Igen, meg még érdemelt 20 koronákat! Hogy kik? Azok, akiknek ezekre a pénzekre szükségük nem, de hatalmuk és befolyásuk, — hogy azokat megkaphassák. — nagyon is nagy volt. Voltak és vannak most is urak, akik úgy festek és lesnek az egyes alkalmakra, mint a szenvedélyes vadász egy egy ritka zsákmányra. Hogy azután érzékük van-e a közügyekkel való foglalkozás iránt, arról jobb nem is szólni. Az egyéni, az önző érdek, a haszonlesés, ezek ülték nem egyszer fényes orgiájukat. Idejük az ilyen uraknak volt bőven. Hiszen nem azért született valaki Isten tudja hány tanyás gazdának, hogy még a közügyekre se legyen ideje!

Ha valahova, valamelyik járásba, pl. Tetőtlenre kiküldetem magamat, teszem fel sertést átvenni, — azt csak mindenki tudhatja, hogy 40 korona több, mint 20, no meg jobb is — hát hogy kellene ezt úgyesen megcsinálni? Kimegyek délután s visszajövök másnap délre és kész a 40 koronás számla. De őh borzalom! Kötségeim is voltak! Szíves házi gazdánk megvendéglét. Nem épen utolsó helyen vagyunk, annak a felszolgáló személyzetnek is kell vagy 2 korona borra való, ezt pedig nem fizethetem az én keserves, jól megérdemelt 40 koronából! 40 meg 2, az 42. Nekem ennyit fizetnek majd Nagykoröson. Igaz, hogy nem sok, de 42 az, hogy sertetlen marad a 40. Hát ilyen eset is megtörtént!

A jó megbízás — különösen ha

jó bevételre jár — sohasem volt rossz. Egy csapatla két legyet űni, ez még plusz tenemendősan jól erik.

A közlemezési ügyosztály a mult tőlen vett néhány kvotta fát azzal a céllal, hogy az arra rászorultaknak jutányos áron ki fogja osztani. Közbejött akadályok miatt azonban a tervét nem lehetett keresztül vinni. A legnagyobb akadály az volt, hogy a levagatásnál, maga a haza hordatásnál azokat a nagyon drága bizottsági tag urakat, ha, illendőképben meg kellett volna fizetni, többbe került volna a leves, mint a hus. Nem maradt más hátra, mint a megvett, még lábón álló fat a város fennmaradt kvottájaival elárverezni. Az itteni munkálatok végzése a közlemezési ügyosztály és a város ugyanazt a bizottságot küldte ki, talán azzal a számítással, hogy kettőnek könnyebb elviselni egy nagy terhet, mint egyedül. A számítások visszafelé sülték el. A tekintetes bizottság mind a két helyről kiutalványozta a 20 koronáját az egy időben végzett munkáért.

Hanem azután amikor arról van szó, hogy egy nyomorgó, fix fizetéses hivatalnokainak lelket ölő, gyűlölséget szerző közlemezési munkájáért néhány rongyos garast kellene megszavazni, akkor elő azzal a hagyományos, utálatos garasokodó politikával! Csináljunk hangulatet a nyomorultak ellen. Még kérni mernek!

„Szokjanak le végre az emberek arról, hogy minden a köz érdekében szükséges munkánál azt tekintsek legelsőnek, hogy milyen haszonnal jár ez az ő saját személyükre nézve.“

A nevek nyilvánosságra hozatalát, valamint azt is, hogy kik azok, akiknek őt-hat fanyájuk haszonbérbe van es feles bürgonyát stb. vetnek a nagyterádben, későbbi időre halasztjuk.

Egy úrmán

A „Nagykörös és Vidéke“ panaszrovata.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Mint városunk egyik békés polgára, bátorodom szerény, de jogos panaszommal fordulni a „Nagykörös és Vidéke“ igazságosztó forumához. Arról van ugyanis szó, hogy a világítás — amint ezt talán Szerkesztő úr is mellőztott már tapasztalni — nem a legnagyobb igazsággal szolgáltatik szét szeretett városunkban.

Mig ugyanis, hogy egy példával éljek, a Szolnoki utcában a Református templomtól özv. Bakonyi Lajosné fűszeres házáig mindén 35 lépésre esik egy világító lámpa, addig a vele párhuzamosan haladó Losonczy utcában ugyanakkora úttesten mindössze 3 vagy 4 lámpa ég. És ezek se mindég. Oh nagyon jól tudom én egyszerű polgár ember létemre is, hogy az illetékes hatóságok e soraimra így kiáltanak fel; „mit még ezért panaszkodik!“ „Köszönje meg, hogy a mai viszonyok között egyáltalán van világítás!“

Szó sincs róla, elismerem és hálás köszönetemet fejezem ki városunk vezetőjének előlr látó gondoskodása felett. Nem is arról van szó, hogy új lámpák felállítását kérném a mai szűkös viszonyok között, hanem igenis arról, hogy a meglévő és üzemben álló lámpákat tessenék a mellék utcákat is figyelembe véve arányosan szétosztani. Elvégre adófizető polgárok larnak a mellék

utakéan is és ezeknek a közvilágításban való részesedése éppen olyan állampolgári joguk, mint azoknak a kiváltságosaknak, akik a fő utcákban laknak.

Szerény indítványom ezen anomáliák megszüntetésére oda irányul, hogy kegyeskedjék a villany bizottság összehívását indítványozni, akik felülvizsgálva a mai világítási viszonyokat az egyenlőség elvére helyezkedve, szüntessék be a fő utcák felesleges lámpáit és beiktatják azokat azon mellék utcákba, ahol ma a sötétség beálltával a közlekedés ügyszólván lehetetlen. Ezt különben a mai gyöngye közbiztonsági viszonyok is megkövetelnék.

Ha pedig a villanybizottság ezen ügyben a közkívánalmnak megfelelőleg még sem intézkedne, tessék új villanybizottságot választani, de olyan egyenlőből — akik nem a fő — hanem a mellék utcákban laknak. Akkor tudom, hogy lesz majd itt is világítás!

Szerkesztő úrnak Alázatos szolgálja egy adófizető polgár.

Fenti levelet minden megjegyzés nélkül a teljes egészében közöljük. Talán az illetékes hatóságok tudnának elgondolható és megnyugtató választ adni róla, mert mi — sajnos — nem tudunk. A szerkesztőség.

Nagykörösi Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

* * *
Értesítjük az elcsettek özvegyeit, hogy mindazok, akik az egyesület felhívására *fiúkból születte* magukat előjegyezték, az átvétel végett az egyesület titkári hivatalában jelentkezzenek.

Szép lesz

az arcbőre, fiatalos úde bajt kölcsönöz, minden arctisztatlanságot, szeplőt, májfoltot, orvórosságot nyomtalanul elmulaszt az

Aranyvirág krém

Próbátégely — — 6 — kor.
Nagy tégely — — 10 — „
Hozzávaló szappan — — 5-80 „
Aranyvirág puder leher,
rózsa és krém színben 5 — „
Egyedül kapható a készítőnél.
Gerő S. Gyógyszertárban Nagykörös.

H I R E K.

Előfizetőinkhez.

Bejelentjük, hogy lapunk előfizetési ára f. évtől kezdve *helybelieknek* negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egyévre 28 kor., *vidékieknek* negyedévre 8 kor., félévre 16 kor., egész évre 32 kor. Sajnos nem térhettünk el ezen magasabb előfizetési díjaktól, mert anyagi károsodásunk nélkül a régi előfizetési díjakat fenn nem tarthatjuk.

Napról-napra nőnek kiadásaink, drágult és drágul minden, a papír, a nyomdafesték, a sok mindenféle kellék, amik a lap technikai előállításához szükségesek. A munkabér és egyéb kiadásaink a viszonyokhoz képest növekszenek, amit felesleges is bővelben részletezni. Elmondhatjuk, hogy ezer gonddal küzdünk, hogy a lapunkat előbirjuk állítani, mert még a legbeosztóbb számítás mellett, mindig sodródunk közbe rendkívüli körülmények, amelyek bevétel-kiadás számadásunk egyensúlyát nem javunkra billentik.

Mi azonban nem csüggedünk, mert szívvel-lélekkel, egész tudással, rajongó szeretettel írjuk minden sorát városunk, közönségünk érdekében a „Nagykörös és Vidéke”-nek. Szerkesztőségünk tagjait mindig az a tudat lelkesíti, hogy munkásságuk nem hiábavaló, mert hiszen a legjobb meggyőződésük szerint bátran sikra szállnak a közjóért, s ha ez elismerésben részesül a közönség észéről, amelynek mértéke a lapunk megkedvelése, akkor mindanyian boldognak érezzük magunkat, s hűek maradunk ismert elvünk szerint olvasóinkhoz.

„Nagykörös és Vidéke”
kiadóhivatala

— **Nyugdíjjazás.** A pénzügyminiszterium Philip Lajos helybeli állami adóhivatali főpénztárnok nyugdíjjazását, — tekintettel közel 40 évi szolgálatára — elrendelte; egyidejűleg a pénztárnoki teendők ellátásával Bárány Agoston főellenőr, az ellenőri teendők ellátásával pedig Tóth Dániel főtitst bízott meg.

A **róm. kath.** hívek a jövő vasárnap f. hó 12-én d. e. 9—11-ig a kántori iskolában iskolaszekíttag választást tartanak. 15 rendes és 6 pótag választású végett.

— **Művészi siker.** Társaságunk kedves és bájos tagja Barány Margit, debreceni Bárány Agoston leánya, aki évekig a nagybányai testő iskola növendéke volt, tehetségének és szorgalmának szép sikerét érte el. A budapesti képző művészeti Társulat összejurije ugyanis elfogadta „Fűrészes utca Nagybanán” című festményét kiállításra. A hangulatos és sok művészi tehetséget kifejező kép a képző művészeti Társulat jan. hó 12-én megnyitott téli látlatán lesz bemutatva.

— **Koszoru megváltás.** Szabó Géza Kecskemétről 10 kor. és Máthé Gyula nyug. tanító 20 koronát küldtek a helybeli rokkant alapra kedves elhunyt rokonuk Gömör János emlékére szerkesztőségünk útján. (Régőbbi lapszámunkból maradt ki tevédsébkől.)

— Az 1918. évben ref. egyházunk és tanítészeteink részére tett alapítványok.

I. Egyház részére. Bárány Benedek és Soós László bort s Nemcsik Gyula az uri szent asztali kenyérhez lisztet adtak, néhai Gerecze Erzsébet sirgondozási alapítványul 400 K.-t, néhai Koroknai Sándor szintén sirgondozási alapítványul 500 K.-at hagyományoztak. Tóth István és neje Sente Maria újtemplom építési alapra 200 K.-at; Glüksman Hermann pedig orgona javítási költségekre 100 K.-at adományoztak. — **II. Tanítészetre.** Dr. Szabó Ambrus és neje Bocskár Eszter néhai szüleinek Szabó Antalnak s nejének emlékére 10000 korona nevértékű hadikölcsön kötvény alapítványt tettek a Tanítóképző intézet részére, a temetésre járó diákok ruházatára. Benedek József és neje Neu Róza és Dr. Hajdu Sándor orvos tudor néhai Dr. Hajdu Sándorné Benedek Ilona emlékére 1000 K. alapítványt tettek főgimnáziumi tanulók részére ösztöndíj alapítványul. Sipos Arpád emlékére atya Sipos Dániel és testvére István 100 K. névérékű hadi kölcsön kötvényt tettek alapítványul főgimnáziumi tanulók részére Szántay János és neje Bárány Karolina fiúknak néhai Szántay Gyulának emlékére 600 K. főgimnáziumi ösztöndíj alapítványt tettek.

— **Adóleírás igénybe vétele a tartozások után.** A városi adóhivatal felhívja az érdekelteket, hogy azok az ingatlan birtokosok, akiknek betáblázott tartozásuk van, azt a földadó nyilvántartó hivatalon e hóban annyival inkább jelentsék be, mivel a későbbi bejelentéseket nem fogják figyelembe venni az adóleírásnál.

— **Halálozás.** Fitosz Ferenc hosszas szenvedés után múlt évi december 25-én egy budapesti gyógyintézetben elhunyt. Temetése december 27-én volt a ref. egyház szertartása szerint Budapesten. Illner Nándorné Fitosz Margit mint testvére, Hegedűs Ottilia Hankovszky Károlyné és Hegedűs Hilda mint unoka húgai, Illner Nándor ny. örnagy és Hegedűs Endre ref. kántor mint szegény gyászolják.

— **Népmozgalmi adatok a nagykörösi ref. egyházban 1918. évben.** Született 108 fiú és 109 leány. Összesen 217. Meghalt 231 fiú és 249 nő. Összesen 480. Az egyház tagok létszáma halálozás folytán 263 al fogyott. *Házasságra lépett* 86 pár; a tavalyinál több 46-al. *Úrvacsorával éltek* az 1918-ik évben 759 férfi és 882 nő. Összesen 1641. *Egyházunkba áttértek* 13-an; a törvényszerű kitérők száma 2. E címen a szaporodás 11. Az átérés által való szaporodást levonva a halálozás által fogyásból, végeredményében a fogyás 252. Ezt a fogyást pedig levonva a hívek 1918. január 1-i létszámából, a ref. egyház híveinek anyakönyvi lélekszáma 1919. január 1-én 18488. *Konfirmáltak* 72 fiú és 114 leány. Összesen 186.

— **Felhívás.** A gazdasági egyesület felkéri Nagykörös város gazdaközönségét, hogy *január hó 5-én délután 3 órakor* az Egyesület központi helyiségeiben egy nagyfontosságú és közérdeklű társadalmi kérdés megbeszélése céljából minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék.

— **A vagyon eltitkolás ellen új néptörvény készül,** a mely szerint két évig terjedhető feyházalal sujtható az, akire az adó alap eltitkolásának büntette bebizonnyul; a kísérlet bevégzett cselekménynek minősül. Ezenkívül hivatalvesztés es nagyösszegű pénzbüntetés kiszabandó. Minden olyan ajándékozás semmissnek tekintendő, a mit azért kötöttek, hogy egyes vagyonrészeket a nagy vagyonaodó elöl eldugjanak. A törvény visszaható erejű lesz az 1918-ik évre, nemcsak a forradalom első napjáig. A ki külföldre elhajt költözni, az összes vagyonaának 50%-át ovadéklú köteles letenni; ha vagyona 300 ezer koronánál nagyobb értéket képvisel, 75 százalék lesz ez a lekötött összeg.

— **A nagy munkások rokkant és nyugdíjegyület** tagjait újból felkérjük, sziveskedjenek vasárnap január 5-én délután 3 órakor az ipartestület irodájában megjelenni, hogy a befizetési fiókpenztart helyben ismét fel lehessen állítani.

— **Az Országos Közélelmezési Hivatal Vezető Ministertől.** 275.189.XI.918. sz. Nagykörös város tanácsa nevében dr. Hegedűs Dániel azon kéréssel fordult hozzám, miszerint az élelmiszerek kivitele Nagykörös városából külön kivitteli engedély hez legyzen kötve. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi viszonyok következtében nem a forgalom újabb megszorítását, hanem annak teljesen szabadlá tételel tartom a köz érdekekben kivanatosnak, fenti kérelmet annál kevesbbé tartom teljesíthetőnek, mert a kérelemben külön is felemlített baromfi szállítás a háboru egész tartama alatt soha korlatozva nem volt. Budapest, 1918. december hó 14-én. A minster rendeletéből: Olvashatatlan aláírás, osztályfőnök.

Bajtársak! Bajtársnők! Felkérünk benneteket, hogy a saját érdekekben Vasárnap, 1919. január 5-én délután 3 órakor, a városi szálloda közgyűlési termében mindnyájan jelenjete meg, mely alkalommal a kecskeméti hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák országos szövetségének egyesülete beszámolót tart és Titeket nagykörösieket csatlakozásra szólít fel, hogy tönörüljetekek érdekeitek kivivásához.

— **A népjóléti hivatal** az adományok es képpen a szükséges fa hiánya miatt rövid időre ismét beszüntette működését. Egyidejűleg kiléptek a hivatal kebeléből, Wizer Aladár ellenőr és Zsemberi Gyula pénztáros.

— **Gyümölcs értékesítő szövetkezet.** Vasárnap alakult meg a nagykőrösi gazdasági egyesület kebelében annak mezőgazdasági és gyümölcsértékesítő szövetkezete. Ötven koronás árban 2500 drb üzlet rész bocsájtattott ki. Az újonnan alakult szövetkezetet 9 igazgatósi tag vezeti, melyből 3 az Egyesület vezetőségéből jelöltetett, 6-ot pedig a szövetkezeti részvényesek állítottak. **Igazgatósi tagok:** Magyar Kázmér, Gaál Dezső, Bárány Agoston, Csete Ambrus, Geréb Lajos, Újvári Antal, B. Tóth Ferenc, id. Szépe Ferenc, ifj. B. Faragó Dénes. **Felügyelő bizottsági tagok:** Dr. Kovács Lajos, Dr. Kovács Imre, Kerekes Sándor, K. Faragó Peter, Lángor Ferenc.

— **Erdősztás.** Az erdőbizottság elnöke közli az érdekeltekkel, hogy az erdőosztás folyó évi *január hó 6-án, délelőtt 9 órakor* veszi kezdetét, a városi szálloda emeleti dísztermében.

— **A nagykőrösi Nemzeti Tanács.** hétfőn tartott nagy gyűlésen az új elnök választás kérdése került sorra. Dr. Kökény Dezső polgármester azon indokolással, hogy a polgármesteri és Nemzeti Tanács elnöki állás — egyszemélyben — hatásköri kérdések miatt lehetetlen, lemondott a Nemzeti Tanácsnál viselt elnöki állásáról. Lemondását a Nemzeti Tanács elfogadta és egyhangúlag tudomásul vette. Ez után a volt elnök a szekebb körű bizottság nevében Dr. Kovács Lajos gimnasiunai igazgatót ajánlotta utódjául, akit a Nemzeti Tanács nagy lelkesedéssel meg is választott elnöknek. Két új alelnöki állást is szerveztek, melvekre a gazdapart részéről Szűcs Ambrus gazdálkodó, a szocialdemokrata part részéről pedig Pap Jenő kereskedő ur választattak meg. A nemzeti tanács szűkebb körű bizottsága, pénteken délután rendkívüli ülést tartott, melyen a Népjóléti Intézmény újja szervezésének kérdése került szóba. A bizottság elhatározta, hogy a népjóléti adakozások fokozása céljából különként gyűjtési akciókat rendez, mely különösen a gazda közönséget fogja adakozásra készíteni, tekintve, hogy ez az elem a népjóléti intézmény immár hazafüli kötelessége vált fenntartásához mindaddig sajnós, úgy szólni semmi nemű adakozással sem jött hozzá.

— **Felhívás.** A nagykőrösi szocialdemokrata part kért a part vezetőség tagjait és az összes szak szervezetek kiküldöttéit, illetve vezetőit, hogy folyó hó 5-én vasárnap délután 3 órakor a part helyiségében rendkívüli tanácskozási okvetlen megjelenjenek. A part vezetőség.

— **Rum.** Dr. Kökény Dezső polgármester ez uton is értesíti a lakosságot, hogy a törvényhatóság által utalványozott rumból a megbízott kereskedők és keresnárosok úján minden háztartás igényelhet fél liter 40 fokos rumot 6 korona 50 fillérért. Utalvány a közéletmezesi ügyosztály ad, a cukorjegyvek bemutatása ellenében. Felmerült esetek és panaszok folytán figyelemzeteti a kíméréssel megbízottakat, hogy a rumot tartoznak 40 fokos eredeti állapotban és a kímérő nevére kiállított utalvány elle-

nében, minden más igazolvány vagy feltétol nélkül kímérni s arról a legpontosabban elszámolni. Az elszámolás alapját az utalványok fogják képezni. A rumnak esetleges felvezése elleni panaszal forduljon a lakosság a helybeli pénzügyőrséghez.

— **A helybeli borbély és fodrász munkaadók és munkások,** szives tudomására hozzák a tisztelt közönségnek, hogy 1919. január 1-től kezdve szakmájukba vágó munkukat magán házáknál nem végeznek, vagyis házhöz borotválni stb. senkihez nem járnak ki. Ez alól kivételt, csakis a betegek és az orvosok képeznek. Továbbá azt is közlik a munkaadók, hogy fent jelzett nap-tól kezdve, kivétel nélkül minden üzletben egyforma, vagyis egységes árban dolgoznak és ezentül előfizetéseket évszámra nem fogadhatnak el, hanem csakis bérletjegyre vagy egy óra. Tisztelettel *A nagykőrösi borbélyok és fodrászok.*

— **Munkaalkalom.** A nagyerdőben nagyobb mennyiségű esatlás szedendő. Akik erre vállalkozni óhajtanak, jelentkezzenek a nagyerdőben, az erdőosztási laknál. Munkabér: 25 darabot tartalmazó hekötött kévéert 2 korona. 1—3

— **Árpakása, pörkölt árpa és darált árpakávé.** Dr. Kökény Dezső polgármester értesíti azokat, akik a lisztet hatóságai lisztjegyre a kíméréskölti vásárolják, hogy részükre a közéletmezesi bizottság határozata folytán, a lisztkímérők útján, árpakása, árpakávé, (pörkölt árpa) és darált árpakávé kerül kiosztásra. Az árpakásból családtagonként fél kgr.-ot, de legfeljebb 2 és fél kgr.-ot, a pörkölt árpából és darált árpakávéból pedig együttesen, családtagonként 20 dkgr.-ot, de legfeljebb 1 kgr.-ot kaphat egy-egy család. Az árpakása ára kgr.-ként 1 korona 40 fillér, a pörkölt árpa és darált árpakávé ára kgr.-monként 2 korona. Utalványokat január 5-től kezdve a közéletmezesi ügyosztály ad ki és csupan a lisztjegytek sorszámaát kell bemutatni. A megmaradó mennyiséget a közéletmezesi bizottság a helybeli népjóléti hivatal rendelkezésére fogja bocsátani.

— **Felhívás.** A nagykőrösi építőipar-ághoz tartozó összes önálló és segédmunkásokat, *január hó 7-én délután 2 órakor* az iparosok helyiségében tartandó értekezletre, tisztelettel meghívja a *szervező bizottság.*

— **A népjóléti irodának a fenntartásához** újabban a következő adakozások történtek: Lukács Dezső 50, Téglagyár és ker. r. t. 300, özv. Czira Lajosné 10, Jávás László 20, Herez Hermann 100, Mocsy László 100, Fischer Hugó 100, Gschwandt g. r. t. 1000, Khirer Ferenc 100, Schöfer M. 100, Fenyves István 100, Fodor István 100, ifj. Fodor István 100, Grünhut Vilmos 200, Weisz Mihály 300 koronát. *Az eddig befolyt adakozások összege: 3026 kor. Horeáth Lajos.*

— **A szőlős vadászterületek** vadászati jogának hérbeadása tárgyában megtartott árverés eredményét a városi tanács nem hagyta jóvá és újabb árverés tartását rendelte el.

— **Adományok.** Dr. Rosenfeld Gyula ügyvéd, a helybeli rokkanttelep alapja javára 150 koronát, Fischer Hugó pedig a hadi özvegyek és árvák alapja részére 200 koronát adományozott. A nemes szívű adakozóknak elismerő köszönetét nyilvánítja a városi tanács.

— **Andocs László** fűszerkereskedő, négy évi katonai szolgálat után a hivatéról haza térve, fűszer és vegyes üzletét IV. ker. 156. szám alatt Kollársz gőzmalom szomszédságában újból megnyitotta, hol minden szakmába vágó cikkek a legolcsóbb napáron beszerezhetők. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri. — Tisztelettel *Andocs László.*

— **Adományozások.** özv. Hering Istvánné (III. ker. 265. sz.) 20 koronát, Bangó Benő (nyársapát) 100 koronát adományoztak a helybeli hadi rokkant munkástelep alapja javára, amelyért halás köszönetét nyilvánítja a városi tanács a nemes lelkű adakozóknak.

— **Buzadara kiosztása.** A polgármesteri hivatal értesíti a lakosságot, hogy a hatóságai lisztkímérők útján kisebb mennyiségű buzadara kerül kiosztásra. Minden 2 éven aluli gyermek részére 40 dkgr. jut. Ára 1 korona 26 fillér. Utalványokat, január 5-től kezdve, az anyakönyvi hivatal ad a jogosultaknak.

— **Felhívás!** A nagykőrösi iparos ifjuság felkéri mindazon urakat, kik a múlt év december hó 26-ára tervezet tancmullatságnak rendezői voltak, hogy folyó év január 5-én a városi kávéházban pont 3 órakor jelenjenek meg. Tisztelettel; A Nyilvánalmi bizottság.

— **Hegy- és mezőőrök alkalmazása.** A folyó évre a városi hatóság hegy-őrökül a pöcöki, bánomi, szurdoki, földvári járásban Sulák Györgyöt, a belső tázerdőben Mezes Gyulát, külső bokrosban Zódor Istvánt, belső bokrosban Német Ferenczet, hosszúlhatban Koroknai Lászlót, belső zsirosban Korsós Józsefet, kálmánhegyben Tóbi Józsefet, temetőhegyben Szecsei Ferenczet, tornás-lencsésben a vasutig Simon Józsefet, Lencsési vasutól pálfai ura vezető dűlfüst való részben Szabó Lászlót, világosban Paszti Mihályt, bantósi bánomiban Zódor Sándort, pálfai-bánomiban Nagy Istvánt, mező-őrökül pedig a csitos, földvár, szurdok, erélyes, csemő, északi felsőjárásor Gödény Ferencet, barátságos, honolytája, szárazdűlő, hantháza, nyárkutréti részben ifj. An. Irusek Sándort, fekete, hangács, eseden Mészáros Sándort, alsójárás, árboz, ludas, nyársapát, alsógöngyben Ecsi Ferencet, nyilas-benyőben Hencz Józsefet, tetétlen Csordás Istvánt alkalmazta. A külső tázerdei, külső zsirosi, nyilasi, kappanahalmi területre hegy-őrökül még ez idő szerint senki sincs felveve. Ezen járasokban a hegyőri állás első sorban a már más járasok területére pályázók, de meg nem választottak: közül lesz betöltve.

— **Szénaeladás.** A nagyerdőben, az erdőosztások mellett levő 2 bogja széna és a V. Szűcs László erdőőr (volt Pinter féle) lakásánál levő 9 kisebb bogja széna folyó évi *január hó 13-án fog nyilvános árverésen eladni* a helyszínén, készpénzfizetés mellett. Az árverés délelőtt 9 órakor V. Szűcs László erdőőr lakásánál veszi kezdetét s folytatása az erdőosztási laknál lesz. 1—2f

Gyászjelentést
a legolcsóbb árért, a legrövidebb idő
alatt, vasárnap is készít egyedül az
Ottinger-Nyomda.

— **Hirdetmény.** Felhívom a város közönségét, hogy a mezőgazdasági munkálatokat végezze el, mert az országos inség fenyegeti és a nagy veszély miatt minden ember lelkiismereti és becsületbeli kötelessége, hogy dolgozzék s az ország helyzetét javítsa. A földkérdés jövő évi rendelkezésénél is csak azok jöhetnek figyelembe, akik dolgoznak. Figyelmeztetem még a közönséget arra is, hogy a rendet igyekezzék fentartani, mert különben országunk felborul s a mindenfelől körülvevő ellenségnek csak alkalmat adnának országunk teljes megszállására, ami pedig jelenlegi helyzetünket csak súlyosbítaná. Nagy-körös, 1918. december 20. *Dr. Kökény Dező*, polgármester.

Szerkesztői üzenetek.

Közönség. M. Az osztályorszáját következő húzása január 8. és 9-én.

Ferihe. Hogy miért lövöldöznek ejjtenként a városban? Ugylátszik nem volt még elég a magyaroknak a 4 és fél évi háboruszkodás.

TARKASÁG.

Cimzett ismeretlen.

A magyarszínház számára levelet vitt a posta. Valami ábrándos szobalány írhatta, aki a világot jelentő deszkákra vágyott és úgy vélekedett, hogy erre a célra a Magyarszínház deszkái a legalkalmasabbak. A levelet így címezte:

„Tekintetes Művészet urnak, Magyar-színház.”

A színház értelmes kapusa egy darabig fejcsóválva vizsgálhatja a borítékot s azután a szavakkal adja vissza a leveihordónak:

Cimzett nálunk ismeretlen.

Értesítés.

Értesitem a t. ügyfeleimet és a t. jogkereső közönséget, hogy *ügyvédi irodámat* a régi helyen néhai Rác Ferenc ur házában (I. kerület Népbank utca 9 sz. alatt) újból megnyitottam.

Tisztelettel:

Br. Horvát Márton
ügyvéd.

Foghuzások,

Fogtömések,

Műfogak

Kesztenbaumnál,
Dr. Kenyeres fogműterme.

Ujságárusító fiuk

— felvételnek lapunk kiadói vatalában. —

Hirdetmény.

A Nagy- és Csókás erdő vadászati jogának 6 évre leendő bérbeadására az árlejtés 1919 január hó 18-án d. e. 9 órakor a városgazdai hivatalban fog megtartani.

Nagykörös 1918. dec. 24.

Szalay Ambrus,
városgazda.

Hirdetmény.

Nagykörös város tulajdonát képező, Pótharasztpusztán a folyó évből vágás alá kerülő, épületekhez és mesterséghez is használható tölgy, akác- és nyárfát tartalmazó erdőrészek eladása végett a nyilvános árverés, a helyszínén 1919. évi január hó 8. napján és a következő napokon lesz megtartva. — Figyelmeztetnek a venni szándékozók:

1. Hogy az árverés naponként reggel 9 órakor a helyszínén veszi kezdetét.

2. Az árverés január hó 8. napján, a nyárfás erdőrészen lévő fák eladásával kezdődik, a következő napokon a Kelemen erdő és az utzáján lévő fák fognak eladatni.

3. Az árverési feltételek Nagy-körösön a gazdatanácsnoki hivatalon, Pótharaszton a felügyelőnél megtekinthetők.

Nagykörös, 1918. dec. 18.

Szalay Ambrus
városgazda.

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatjuk t. üzletfeleinkkel, hogy intézetünknel kamatoztatás végett elhelyezett betét után 1919 január 1-től kezdve 3 o/o-os kamatot fizetünk. A betétkamatot úgy mint eddig, a jövőben is sajátunkból fedezzük.

Nagykörös, 1918. dec. 27.

Nagykörösi Községi

2—3 **Takarékpénztár Igazgatósága.**

M. á. v. 387. 673/18. árverési hirdetmény.

Nagykörös állomáson levő 261 drb használt szilva cefrétől kiürült egyenként 400—2000 liter irtalmu tölgyfa hordó vasuti üzlet szabályzat 81. § 4 pont alapján 1919. évi január hó 14-én délelőtt 10 órakor Nagykoros állomáson elárvereztetik.

A vevő a hordók azonnali elszállításáról gondoskodni tartozik.

1—3f. **M. á. v. igazgatósága.**

Eladó Lovak.

K. Faragó Dénes házában X. ker. 208 sz. alatt, Czeglédi utca 1919 jan. 10-én három pár ló, nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverés délelőtt 9 órakor kezdődik.

Eladó házek.

Fodor Gyuláné VI. kerület 299 számú háza eladó. Értekezni lehet Dr. Révész Dezső ügyvéddel Kertész Gyula féle házában.

IV. ker. Berzsenyi utca 438 sz. ház, mely áll 5 szoba, konyha, pince és mindenféle mellék épületekből eladó; értekezni lehet ugyanott. 1

Néh. Várkonyi Sándor hagyatéka tartozó VI. ker. 51. számú ház, szabad kézből eladó. Értekezni lehet Pantó Dávidnéval VI. ker. 40. szám alatt. 1—4v

IX. ker. 154. száma ház örök áron eladó; értekezni lehet IX. ker. 157. szám alatt. 2—2v

VII. ker. 196. számú ház Zóky István szomszédságában 3 vékás területtel eladó; értekezni lehet a helyszínén. 2—5v

IX. ker. 287. számú ház örök áron eladó. 2—2v

3 szobás igen szép lakás, konyha, élés kamra, 2 üzlethelyiség, vas és fűszerüzlet berendezéssel, valamint mindenféle gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2—2v

Az első ker. 299. sz. ház örök áron eladó; értekezni lehet az ipartestületi irodában Mészáros Lajos ipartestületi jegyzővel. 3—3v

Kiadó földek.

Belső Tázerdöben 3 és fél vékás szőlő feles kapásnak kiadó. V. ker. 2. szám alatt lehet tudakozódni. 1-2v

Eladó földek.

Bódi Ambrusnak a bőcöki szőlőben 3 vékás szőlője eladó. Lakik X. ker. 337a. szám alatt a széna magazin szomszédságában. 1

Derzbah Pálnak a Zsiros hegy elején két darab szőlője eladó a város szomszédságában. Lakása VII. ker. 208. sz. 2—2v

A bokrosi Középső hegyben két hold igen jó karban levő gyümölcsös szőlő eserepes épülettel és kuttal örök áron eladó; értekezni lehet a kiadóban. 2—4v.

A Csemőben 313. szám alatt 16 és fél hold föld és szőlő gazdasági épületekkel örök áron eladó; értekezni lehet az ipartestületi irodában Mészáros Lajos ipartestületi jegyzővel. 3—3v

A tetéleni pusztán Cseri Ferenc szomszédságában levő 22 kat. hold földbirtok örök áron eladó; értekezni lehet özv. Gulácsy Ferencnénel Hangacson D. Tóth László tanjáiban, vagy pedig ifj. Kiss László költőgyártónál I. ker. 175. sz. 3-3v

Pödeiadás. A Nyársapáton Adám László ur féle földjének a keleti részéből a törteli ut mentén 50 kat. hold föld örök áron eladó; értekezni lehet J. Nagy József gazdálkodóval IV. ker. 330. sz. házában, vagy Bordács Szilárd ügyvéd irodájában. IV. ker. 330. sz. alatt egy igás kocsis is van eladó. 2—2f

Sebők Imrénének 4. járás 320. sz. Nyársapát özv. Fakan Pálné szomszédságában levő 3 és fél hold homok szántó földje és egy hold szőlője tanyával együtt örök áron eladó; értekezni lehet a fenti címen. 2—2f

Néhány kocsirakomány kitünő sertés trágya eladó.
a nagykőrösi vagy nyársapáti állomáshoz szállítva
Gárdos Janos szőlőbirtokos.
Nyársapát. Telefon 14.

Vegyések.

Egyletnek való helyiség kerestetik a központ közelében. Érdeklődők adják le címüket a szerkesztőségben.

36 éves, intelligens, 2 középiskolával rendelkező, perfekt magyar, német nyelvel, levelező, vagy felügyelői állást keres, jómódú egyén: megkereséseket kér a N.-kőrösi Népjelölti hivatal. f

Özv. Szalai Sándorné Sándor nevű fiát férfi szabó vagy csizmadia tanoncnak új mesternek oda adná; értekezni lehet a kiadóban. 1

Tóth Ambrusnak a ref. temető melletti rakodó kertből 100 kévé rőzséje van eladó; értekezni lehet VI. ker. 302. szám alatt. 1-2v

Szűcs Lászlónak a világosi szőlőjében több lábon álló akácfaja van eladó; értekezni lehet III. ker. 177. szám alatt. 1-2v

Soós László óras. javít mindenféle fali és zsebórákat. Lakik a B. Tóth Ferenc ut. házában. IV. ker. 346. sz. a „Gazdasági Egylet” mellett. v

Egy kiadó Kovács műhelyt keresek, lehetőleg lakás és kerttel együtt. Cím a kiadóban. 1-3

Eladó Ia. Kétszaztíz kvotta erdei vágása eladó; értekezni lehet Szigeti Wurga Franciskával. X. ker. 6. sz. alatt. 2-2f

Motor eladó 8-as H. P. Lux-féle benzén motor cséplővel és teljes szíjazattal. Megtekinthető IX. ker. 10. szám alatt.

Egy jó fin tanoncnak azonnal felvételnk **Tóth István** férfi szabó mesternél II. ker. 205. szám alatt. f

Házakhoz ajánlkozik mindenféle házimunkák elvégzésére Dabizs Józsefnek. VI. ker. 100. sz. 6-10f

Egy pár 37-es új fehér vászon cipő és egy pár teljesen új bosnyák bocskor eladó. X. ker. 87. sz. f

Külön álló esinosan butorozott szoba kerestetik, lehetőleg nem messze a központtól; érdeklődők adják le címüket a szerkesztőségbe.

IV. ker. 403. sz. alatt három drb. folyóba való köhenger eladó. f

Boros Ambrus gép és épület lakatos elvállal mindenféle lakatos munkák elkészítését, fegyverek, varrógépek és gazdasági gépek szakszerű javítását a legjutányosabb áron. VI. ker. 100. szám. 6-10f

Füzetes regényeket, teljesen vagy hiányosan is vesz Geszner Jenő könyvkereskedő Deák-tér (Ottinger ház.) Ugyanitt két szobás lakás s hozzávaló mellékhelyiségekkel kerestetik. f

Páhan Antal a Felsőjárásí tanujára kérészt keres; értekezni lehet VII. ker. 13. szám alatt. 2-2v

Kliss Balázs egy három évestől öt évesig egy árva kis leányt örökbe elfogad, értekezni lehet VI. ker. 72. sz. alatt. 2-2v

IV. ker. 26. sz. alatt egy új varrógép, több féle házi butor, egy új kosztüm ruha, menyasszonyi fehérneműk és kis baba stálérung eladók. 2-2v

Néhai Bitzó Bálint ur örökösének a Felsőjáráson (II. járás) Monori Kovács Károly ur földje szomszédságában levő birtokán lábon álló, tüzelőnek, épület és szerszám-fának is alkalmas akác, kisebb részben nyárlája kertül 1919. évi jan. hó 15-én a helyszínén tartandó önkéntes árverésen eladásra. 2-3v

Két szőlőbe éves vagy feles kapást keres özv. Jakabházy Sándorné. 2-2v

Egy jó családból való erős fiu kádár tanoncnak azonnal felvétetik Józán Ferenc kádár mesternél IV. ker. 437. szám. 3-3v

Lakatos üzlet megnyitás Tisztelettel értesitem a n. közönséget, hogy 4 és fél évi hadbavonulásom után hazatérve, **lakatos műhelyemet** VI. ker. 18. sz. alatt újból megnyitottam. Elvállalok minden e szakmába yagó munkák jó és pontos elkészítését. Kérve a n. é. közönség szives partfogását Csete Károly lakatos mester. 4-4v

Székely Pál fűszerkereskedésben maculatur papír nagyobb mennyiségben is kapható.

Eladó Sima János asztalos mesternél 2 fűszeres használt bolti berendezés, továbbá egy díszes üzleti pénzeskassa, egy hentes hűtő pult márvány lappal és egy csapszéki hűtő, féltokos új üvegajtók 2 m. magas és 4 drb. egész tokos ablakok 160 centiméter magas. f

Eladó a Fitos Balázs tulajdonát képező **mikebudai állomás** mellett fekvő 16 vékás sík fekvésű barna homok föld, mely minden gazdasági növény és szőlő művelésre kiválóan alkalmas, továbbá a **Nyárkutréten** levő 5 vékás fekete föld. Bővebb felvilágosítást ad az eladással is megbízott **Dr. Rosenfeld Gyula ügyvéd.** f

Értesítés. Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy katonai leszerelésem folytán az **acs iparomat** újból megkezdtem. Minden e szakmába yagó munkát elvállalok. Kész gomboslát raktáron tartok, aki pedig neki való rat hoz, szép kivitelben elkészitem. Tisztelettel **Kovács Antal** ácsmester VII. ker. 241. sz., Sertés piac-tér mellett. 2-3v

Gépiró leány, ki a gépirásban teljesen jártas jó fizetéssel felvétetik Gerő Sándor gyógyszerésznél.

Értesítés. Értesitem a n. é. közönséget, hogy Patai-utca 66. szám alatt (Scheiber Zsigmond ur háza mellett) **bádogos műhelyt nyitottam,** hol mindenféle bádogos munkát jutányosan elvállalok. **Schwarz Jenő** lakok. Tisztelettel bádogos mester

Önkéntes árverés.

A néh. Balog László féle V. ker. 253. sz. alatti ház és udvar-tér ingatlan 1919. év január 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor

dr. Kovács Kálmán ügyvédi irodájában el fog adatni. A fel-tételek nevezett ügyvéd ur irodájában ad-dig is megtudhatók.

Borbély és fodrász üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy az orosz fogságból hazatérve **borbély és fodrász** üzletemet (Berki István X. ker. Szolnoki utca 25. sz. a. házában) ismét megnyitottam és kérom a t. közönség szives partfogását. Tisztelettel

HLEGYIKJANOS.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyvérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a **IV. kerület 475. szám alatt a Vid utcaban levő lakasomon**

szabó műhelyt

rendeztem be s a mai viszonyokhoz megfelelően e szakmába yagó hármiféle munkát, **fordítást és átalakítást** is elfogadok. A nagyvérdemű közönség becses partfogását kérvem a lakosok mély tisztelettel.

Makai Dániel

férfi szabó Nagy kőrös fv

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
Nagyvárosban II. ker. Kossuth Lajos
— utca 205. szám alatt —

szabo üzletet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába tartozó munkát, valamint *fordításokat, átalakításokat* stb., valamint *nőkabók átalakítását és újjonnan való elkészítését* is. Továbbá *egyenruhák alakítását és elkészítését* is minden igényeknek megfelelően.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve
tisztelettel **Tóth István.**

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
X. ker. Losonczy-u. 102. szám alatt
a gimnázium mellett

megkezdtem a kocsifényező, mázoló és kárpitos iparomat;

elvállalok minden e szakmába vágó munkát. Műhelyemben a legfinomabb kész olajfesték kapható bármilyen színben is.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Szell László

kocsifényező, mázoló és kárpitos mester.

Értesítés.

Van szerencsém a t. gazda közönség tudomására adni, hogy (IV. ker. 98.) Kovács nővérek piactéri házában
szíjgyártó üzletet nyitottam.

Kérem szíves pártfogásukat kiváló tisztelettel

Becze János

szíjgyártómester. 1—3v

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy az 1907. év óta fennálló

**fűszer és vegyes-
áru kereskedésemet,**

a IV. ker. Boockay-utca 301. sz. alatt újból megnyitottam, ahol a n. é. közönség mindent már is sokkal olcsóbb és juttányosabb árban beszerezhet.

Kérve a n. é. közönség további szíves pártfogását, maradtam kiváló tisztelettel

Zsilka László

fűszerkereskedő. 3—3v

Muszaj nevetni!

„Ujvári telefonát” a címe annak a legújabb tréfás, kétoldalt hanglemeznek, melyet Ujvári a közkedvelt magyar éneklő komikus a Telikertből ad elő, Hogy ez a kiváló

népszerű komikus

az ő esodas tehetségével milyen elsőrangú produkál, azt a most megjelent lemezen a leglényesebben igazolja. E lemez

pénzért nem kapható,

hanem csupán hat darab használt, lejátszott lemez ellenében, kizárlagos joggal

**WAGNER „hangszer-
nagyáruház”-nál**

Budapest, József-körút 15. Fiók: IX., Báday-u. 18. Telefon József 35 92.
Beszélőgépek 200 K-tól 1000 K-ig. Fenszép és dalszöveges lemez- és hangszerárjegyzék ingyen.

Kádár műhely megnyitás.

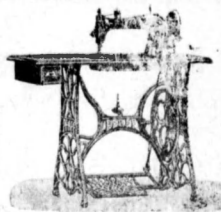
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy V. ker. 291. sz. Papp Ambrus fűszerkereskedő házában
(Khirer-féle motor malom mellett) **kádár műhelyt nyitottam.**

E szakmába vágó mindenféle javítást elvállalok. Ugyisint mindenféle új fa edény nálam kapható.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Vágola Ferenc

kádár mester. 4—5

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

raktáron tartok

a **varrógéphez** szükséges mindentléle **ALKATRÉSZEKET.**

Ugyisint tűket, olajzót, olajat, gépszíjat, rugókat stb. stb. Veszek a legmagasabb áron használt varrógépeket s ugyancsak **javitott varrógépek vannak raktáron.**

Varrógépjavítást folyamatosan mellett ellenében. Gramofon tűk is vannak raktáron. Ugyanott egy Hoffler 6 lóerejű kazán van eladás és egy biliárd.

Tisztelettel

Sántha Lajos

IV., Keeskenéti u. 469.